

"Dūna-Zeitungas" redakcijā tam visam it kā par spībū
spreeši par Latvieschu apstākļiem un nosoda pēc tam
"jaunoš". "Dūna-Zeitungā" parahdījās sevīšķi pret
"jaunajiem" welsela eewad-rakstu vīrlne, kura, kā bija ja-
domā, nahja no pasčas redakcijas, bet pēdējā redzēdama,
ka eestkriju se lamačās, atkāudama savam referentam runat
redakcijas wahrda, wehlatu kategoriski iſſlaidoja, ka min-
rakstus ne-efot visi farakstījuse pate redakcija, bet tās re-
ferenti. Ir gan savadi, ka schejeenes Wahzu laikraksti
grīb teesu sprest par Latvieschu presi, pēc tam paschi ihsti
nemas nesin, kas tur eelschā, bet pakaujas visi savu refe-
rentu is fokara israuteem, na dālai pat sagrositeem teiku-
meem un tullojumeem is Latvieschu laikrakstiem. Usbrū-
kumus pret Latvieschu presi vispirms, mehnēšķi diwi at-
vaka eesahka "Mitausche Zeitunga", kura jau pēc pasču
Wahzu laikrakstu, peem. "Dūna-Zeitungas", spreeduma
ne-eewe hrojama, ihstena "faktu lapa" un iſſurotees "kā
eelas puikas". Tās rassis par "pretejām strāhwam" z.
tomehr atrada vospahri tojā paschā "Dūna-Zeitungā",
kura nu arī no savas puses sahka usbrūkumus, tulcodama
daschus gabalus is "Deenas Lopas" un "Mahjas Weesa",
kuri pēdējā gan efot gruhti ko kaitigu atraſt, bet tomehr,
ko tur nu wehl wairak, efot jau gaishķi redzams, ka kaitigi
gara beheni jau nu tee "jaunee" efot. Ari "Zeitung für
Stadt und Land" Nr. 139. no ihstena "Olympus deenou"
stāhwolka, t. i. kā no augšcheenes, sadod piparus un pa-
fneids tehvisčku pamahžību Latvieschu awišchneleem un
vispahri mahžiteem, kuri sinams stāhwot nesalihdsinami
semalu par Wahzu inteligenzi (mahžiteem — iſſlihtoto
laikšu šķiru). Wahzu iſſlihtoteem latšu valihsot
vīnu tautas gara attīstība, wezako mahju eespaidi un ta-
pehz tee arī warot dauds weegslati iſſlihtojotes saprest un
vahrspeht daschados sadīshwes problemus — jautajumus,
bet Latvieschu semneku sehns pēc iſſlihtības tizis efot
kā meschā eegahjis un winam neweens nesneidsot "Ariab-
nes pavedeenu" daschado sadīshwes jautajumu tumšchumā,
t. i. nepeepalihsot tos waj nu atrīsinat waj arī rāhbit,
ka tee now atrīsinani. Tapehz arī Latvieschu iſſlihtotee,
tikihs, kā tee paschi warot sahkt zitus mahžit, ar sparu
un kohrumu gahštootes prese un tur lākstā domu un us-
skatu zībnā zits ar zitu fazensdamees luhkojot pretejus us-
skatus noslihpēt. Tahdu fazensību warot til nosault par
"parafaras lopinu bīsimashanu". Visi schahdu tik nedzī-
detu augstprahītīgi usbrūkumu visai Latvieschu inteligenzei,
jaunakai iſſlihtotai vācu dzīsei, lihs ūchim wehl ne-efam atra-
dušķi Latvieschu vrežē (laikraksts) atbildes. Waj Lat-
vieschu prese jau teesham til dīti grimuse, ka ta vis iah-
deem vahrmētīmē eespehī kluju zeest? Kuri nu ir "Valt.
Wehnescha" un "Balss" žildināta Latvieschu leetas aiz-
stāhweschana, ar ko tee pēc latra išdevīga un neisdevīga
gadījuma til labprahi lepojas un plāhtas? Tee zeeta un
wehl ir tagad zeesch pilnīgi kluju. Bet "Valt. Wehstn."
un "Balss" pēc "Mitausche Zeitunga" it pareiza tehlo-
juma jau sen wairs now stingri Latvieschu aizstāhwji,
bet tepuschi mehreni un apdomīgi, tapehz arī no-
skahēstams, ka tee iahdas labas pamahžības un atsinības
debt jau ne-ees ar savām Wahzu beedrenem nīhstees, un
aizstāhwei nolengatos un til briesmīgi aizstāhītos Latvieschu
iſſlihtotos. Tagad jau luhk tahds, kā senak bijuschi "Valt.
Wehstn." un "Balss" (varām vecīshmet, ka tas bija

ispehtija, apraftija un atsina, kā sevišķi slimibu, bija Amerikanešchu ahrts Beards (Verds). Šis pehtnečs definē neruošīti, kā laždu slimibu, kas parādas pahlezigā, nedabiskā juhīlibā, kā faktot neru pahrtraukumā un neru nespējibā, kā anatomiski waretu peerahbiti jeb laždas neru weelas pahrmainas. Kā vee slimibas peedalas netikai veen mīsa išwilktas neru stīhgas, bet arī galvendā (zentralā) neru sistēma, t. i. smadsenes un mugur-kaula serde, no ta leezīna slimibas sīmies, ihpaschi grūtīvrahtība, nogurums un energijas trūkums.

Nerwoſtate ir ar' ta ſakot modes ſlimiba un ſihds ar
živilisaziju deenu no deenos peenemas plaschumā. Winaſ
ſalne mellejama wiſdš tanis dſihwes apſtahlde, tas
ſaweenoti ar nerwu pahedarhinaschanu un fatrihzinachanu.
Ais ta eemeſla leelako ſlaitu nerwoſo. zilwelu atronam
ſtarp ſkoloſajeem, ralſmekeem, ſchurnalisteem, weikalne-
keem, ſpekulanteem u. t. t., weenu wahedu ſakot, ſtar-
iſglightoreem laudini, kuru dſihwes gaita praſa daudſ gara-
darba, bes peenahzīgas atpuhtas un kufteſchanas brihwā-
gaiſā un las ſaiftita ar uſbudinajumeem, erraſtibam, geri-
bam, behbam, gara fatrihzinajumu, iſſamisefchanu u. t. t.
Daudſ jaunelli ſamaita ſarwus nerwus ari paſaidnigi dſih-
woſot. Uri onanija eenem ſerwoſtates zehlonds leelu
prozent-dalu. Tad wehl ir nulla ſimiflu weelu, tas
eeſlatamas ſā nerwu gifles un ilgaku laiku leetotas padara
zilwelu nerwoſo. Starp winām wiſtwairak uſſveramas —
eevehrojamas: alkohols, nikotins (tabakas jaſtahwdala),
mortijs, lokains, ſtrikains, alwa un wehl daudſ zitas.
Galā wehl japeemin, ſā nerwoſtate war buht jau eedſimta
no nerwoſeem wezaleem.

Nervositati mehs schim̄ weetā pahreunajām plaschali un
gribejām ar to aifrahbit, ta auffstais uhdens ir weens no-

Weefis". — No sawas puses waram pret „Bīg. f. S. u. L.“ tehlojumeem, zik leela starpiba starp Wahzu un Latweeschu isglihtoteem pesisihmet, ka teem, kas gahjusid wiſu dſihwes ſkolu zauri, haudijuschi dſihwes ruhtlumu un gruhtumus, gan buhs pareifaki uſſkati un leelaka eſtepehja ori grahtakds jautajumōs lihdi spreest, nela laifargateem, looluteem memmes dehlineem, kas no masatne ruhvigi audseti un no wiſeem ar sawas ſchlikas „vahru hauditeem ſikuma uſſkateem“ (erprobten Sitten) nefalriti loscheem uſſkateem un domam, ka no uguns fargati un glabati. Lai zeenijama Wahzu lopa tik pote drusku ar gahdinas fowa paſcha, Wahzu, leelaka dſejneeku genij Gites wahrdus: „Wer nie sein Brod mit Thränen oſt, Weine die ſummervollen Nächte, Auf ſeinem Beite weinend ſoſt Der kennt euch nicht, ihr himmlischen Mächte.“ (Kas neka naw fawu maiſi ehdis ar oſaram, kas nekad naw raiſch pilnās noktis pavadijis fehdus gulta raudadams, tas ar juhs nepaſiſt, juhs debess ſpebli.) Nepaſiſtami leela „Zeitungoi für Stadt und Land“ ari fakti, ka taisni wiſe leelakee gori, geniji, ar reteem iſnehmumeem zehlfuschees nsemos kahras, neiglihtoteem wezaleem un ilgi, dasd pat wiſu muhſchu gruhti zihnijschees ar neisdewigeen gruhteem un naidigeem dſihwes apſtahlleem. Zahdi biji aſtronoms Replers, leelakais matematikis Neutons, leela filoſofi Kanis un Spinoſa un daids ziti. — Sewiſch breesmigi iſleekas „Düna-Zeitungoi“, ka ar tahdeem ſtabsteem un rafteeneem, kahdi „Mahjas Weesi“ un „Deena Lapā“ atrodotees, eevafihſtotees ari p r a ſ t à t a u t a n e i ſ g l i h t o t e e. Tur nu mums jawaizā, waj teefchan til leela starpiba starp paſchu Wahzu un Latweeschu laitrokstu laſitaju waſtrumu? Wahzu laiſrakſti, ſewiſch „Düna-Zeitunga“ pilda waj puſt no wiſas lapas ar ah ſenju ſinom, fur ſhli jo ſhli ayroktiui daschadu variij uſſkati un zihnas — daudſreies pat oſala formā, ka ta jeblad notizis „Mahjas Weesi“. Lä peemi „Düna-Bīg“ iſollo, ka ſewiſchlu ſchaubigu raschojumu „Mahjas Weesi“ Nr. 29. ahrſemes ſinas par Italiju, fur starp zitu aifra hdiſi us Italijas behdigeem apſtahlleem — vate „Düna-Bīg“ turpretti tanī pat numura ſeketonā paſneeds ſaween laſitajeem pebz Minkenes „Allgemeine Bīg“ un besje lahdām veſiſhment no redakcijas puses dauds oſalu raftruksa · kahds Sizilijsas leelgruntneeks apralſta ſemak ſchliku ſchauſmigo truhžibu un Italijas waldiba nepareiſo riħloſchanos. Dihwaini! „Düna-Zeitung“ pat rafku par Italiju dauds oſali, lä „M. W.“ un tomehe pahvmet pehdejam, ka ari tas oſrahda uſ dascheem lan numeem un nebuħſchanam Italija un rauga ſaweeem laſitajeem paſneegt var Italiju pareisu, pateſhu bildi. K „Düna-Bīg“ iħti grib? Waj wiñas ajs warbuht iſtaudiga, ka ta gan fawus laſitajus, lä maiſneeku ſellu komijus, kurpneekus, drehbneekus (ſkroderus), fuhrmanu strahdneelus u. t. i. grib eepaſiſtinat ar ziđam ſemerbet „Mahjas Weesim“ nenosleezas darit to paſchu?*

*) Woj „Dün-Beitungai“ worbūt nepatiši muhsu aistrābījumi la Italijs zensdāmās spīdei us akteen un spēklet ērēwē rojamas leel walstis lomni pēsleedamees trijsabedrbai, la muhsu dāhrķas tehnīja Kreevijas un Francijas pretineezi — eellurufe wisai behdigōs matrīels apstaklīdz? Mums, la Kreevijas pawahlīneleem un patrioteen nelabdi nevar buht simpatīska tābda Italijas waldbas rībloschāndā ērē brojot nedī ari to, la tābdas rībības debē jazēkā miljoneiem

mislabakeem lihdseleem pret scho slimib, ihpaschi la wehl ne mam talla elektribu, kininu un dselsi. Bet ta nerwoseem laudim arween ir mas energijas, tad fahkum nahlas loti gruhti tos opradinat ar aulsto uhdeni, ihpaschi, kad ahrsteschanai janoteek mahjas. Tadeht ari mislabakos panahkunus redsam uhdens ahrstetawas, kur slin neeks kahrtigi kairu deenu teek usaiiginats un kad waje dsigs pat preespeests (sinams tilai moraliski) lehkt aulsto uhdeni. Bes uhdens sche loti dauds valihds ari tapstahllis, ka zilwels ir swabads no wisam gimenes raseunt un weikala darishanam.

Nerwoftati der ahrstet ar aufstu uhdenti tilai tad, la slimneelam ir siipras kruhiis. Turpreti laudim ar waljam kruhtim, ihpaschi dilona un firds slimneekeem per deschanas aufstu uhdenti war buht loti laitiga, ja, vahnwiga.

Tillab Kreewu, kā ahrsemes ahrsti, pehdejo starpā a
flawenais Frantsku profesors Šarko pret nerwozita-
toli dedsgī eeteiz limana uždeni pēc Odesas (Одескі
Куляльницеіт или Андреевскій лиманъ). Limans
28 werstes garsch un ap 2 werstes plats esers, kur-
uždens, skatoties pehž latreisejēiem gaiša (atmosfera
eespaideem satur ap 20% zetas fastābū datas, to star-
toti douds mahrano sahlu, duhnas un daschas tahrepin-

jugaš, tā Monas Dugalji, Artemia salina, Daphne u. t. t. Išdarot analīzi 1870. gadā dabuja šādi rezultāti: spezifiskais svars pēc 18,5% pēc Zelsija = 1,17782, koncentrācija = 22%. Eksīt 100 daļam užde- atrada zemtas sastāvdaļas = 22,037, proti: 13,7% wahtamā sahs, 0,304 florālija, 7,286 floragnesija, 0,058 florālāzija, 0,087 florāmagnesija un 0,527 sehvēslakba taka. Turpreti 100 daļas duņas pāstāvēja

Tanī pat numurā (Nr. 175.) „Dūna-Ztg“ sawus lafta-
jus ari wehl eepasifstina ar „Mahjas Weesa“ Nr. 29.
finam par Franziju. — „Ka anarkismis aplarojams un
isnižinams, to aſinis kars nopeetns zilweks. Bilweze
newar un nedri hſt meerigi noslatitees tahdbs bresmu-
darbds, lahdus anarkisti paſahluſchi strahdat. Illeſtas
aſinis brebz pebz atlīhdſibas — atmalkas. Tapebz ar
preeku opfweiza mi nopeetni mehginojumi, anarkismu apla-
rot.“ Ta „M. W.“ min. numurā — un eevehrodams,
la nelas naw bes zehlona, ka illotrai parahdībai saws
ſewiſchki zehlons, taſ ari aſrahda, ka ir anarkismis
newar buht bes zehlona, Kas te ihſti „Dūna-Ztg“ ir
preti? Waj ta warbuht „Mahjas Weesim“ pahmet un
to nosoda, ka tas preezajas par anarkisma nopeetnu ap-
karoschanu? Jeb „Dūna-Zeitung“ teefham tilk naiva
un domā, ka anarkismam nebuhtu nelahdu zehlonu?
Mums turvreti ſchleet, ka paſaule gluschi nelas naw bes
zehlona. Tahdi mahza ari ſinatne. Un ja mehs neatsih-
stam, ka paſaule nelas newar buht bes zehlona, tad
mums jaſtrihēd wiſas ſinatnes. Kas ſin, warbuht, ka
„Dūna-Ztg“ ari tas grib ſeedot, lai tilk „Mahjas Weesim“
waretu ſadot, ka tas uſdroſchinajees ta rakſlit. Bei
eekam ta ſtrihē ſinatnes, mehs tai eeteikum atgahdatees
ſakama waheda: „Kein Meifſter iſt vom Himmel geſallen“
(Neweens meiftars now notritis no debeſim). Ta tad ari
tahdi meiſteri negehlibā, tahdi aſinu iſleħjeji, kā Welans,
Kafario un ziti wiſ nebuhs notrituschi no debeſim, radu-
ſchees nejaufſchi. Muhsu deenās ari wehl daudz zitadu
neziļweku un negehku. Kas tur wainigs? Ba leelum leelai
datai nepareiſa audheſchana. Memmina luht paſlehpſchus
dehlinu apgahdā ar dſeraminaudu. Dehliniſch avg leelumā,
bet peenemas ari valaidnībā, iſſchlehrdībā; no ta iſaug
valaidnis un ſchuhpa. Schuhviba parvedina uſ netiſliku
Taſ mafsa nauđu. Tahdi teek nodiſhwotaſ (vat waicak
lahrt) tehwa mahjas, iſſchlehrſta no laſem un labdaribas
beedribam uſlizeta nauđa, pawesius jaunawas, iſmahnita
no ziteem (pat no pawestām ſeeveetem) nauđa, iſratlii un
wiltoti welketi, mihiſ par lebzu wirumu ar lahjam
taſ, kas ſenak warbuht bija ſwehts un dahrgs
u. t. t. — Tahdi tiħpi now retee — un ari
teem ir ſawi zehloni. — Nu, bes anarkiſteem paſcheem un
„Dūna-Ztg“ gan neweens anarkiſtus optimiſtigi neuſſlatiſ,
bet gan tilai pejuniſtigi, ko „Dūna-Zeitung“ mums
pahmet. — Latweeschu laikralſti, ſewiſchki „Mahjas
Weesim“ paſneedſot ſawiem laſitajeem gruhti ſagre-
mojoamu baribu. Te mums ſchleet buhs glu-
ſchi tāpat, ka tai lihdsiſba var ſlabargu un balli.
Wohzu laikralſti ſlabargu Latweeschu ožis gon eerauga,
bet balli ſawu paſchu ažis ne. Ko loi gan godigi Wahzu
amatneelu meiftari un ſelli, no tirgotajeem un to komijem
maſak iſgli htotee u. t. t., lahdu tatschu buhs leelaka daka
Wahzu awiſchu laſitaju, ſaprot no daudſajeem zitateem
(teiſumeem) ſweſčās malodās (lahdi ſchejeenes Wahzu
awiſes mudſchet mudſch) un wiepahri Wahzu owiſchu
poliuiſkeem un ziteem ar ſweſchwahrdeem pilditeem eewad-
raſteem, kas paſaikam dauds gruhiati ſaprojami, nela
lihdsiſgi ralſti Latweeschu preſe. Tapebz lai Baltijas
Wahzu preſe labak mehſch vate ſawā durvju preeſchā un

Juhitiba, lihdszeetiba asperstiajam Italeeschu tantaas wairumam, Israam jazeesch, ta Italijs waldbia peelschjuus trijsabeeedribai?

47,279% uhdens un 52,721% zeetam weelam. Siipra konzentrazija padara uhdeni tik smagu, ta ka slimnekeem bes apkalpotaju palihdsibas nar eespehjams palihst apolch uhdens spogula un veldechwana saprotams loti weegla.

Pee neru slimibam, skrofoloses, reumatismia, nowezoju-
schas sifilisas un doscham seeweeschu slimibam limans tee-
scham dara brihnumus — slimneeki, kas fesonas fablumā
peenahza, ka kropki, ajsbrauz rudenti isweselojusches — bet
deemschehl schis swichtibas pilnais uhdens schimbrishcham
atronas gandrihs weenigi Schihdu rolas un ta iad nar
ko brihnitees, ka tur walda leelaka nekahrtiba un netih-
riba. Bisas christineebas etaises ir us heidsamo palai-
stas un dshwe loti dahrga; weenam zilwelam puulihds
taupigi dshwojot iseetot ap 100 lshds 150 rbl. mehnesi.
Dilona un firbs slimnekeem ori limans ir noleedsams

Labu ma sīnā limans pahrspehj wiſus eelsch· un ahrſe-
mes fahls uhdenus un duhnu ahrſetawas un ka muhsu
ahrſti to tik reti eeteiz, iſſlaidrojas warbuht zour to, ka
tee pa leelakai datai ſawu iſſglihtibū ir baudijuschi pees
Wahzu profesooreem, kuri jau palaitam mas eewehro Kree-
wias weſelibaſ uhdenus. Dasch̄s labs Kreewu bagat-
neels, kas weltigi iſſbrauzis ahrſemes, aidabun ſawu vir-
matnejo weſelibaſ Odeſas limonā.

Lihdīgs eespaids, kā limanam už augščā minetam ilimibam ir juhrai un kam limans naudas truhfuma dehtī uaw fahneedsams, tas ori juhremalā pavadijīs wasaru atradis leelu aineeglinajumu no sawām kaitem.

Schoreis wißpahrigi pahreßpreedām par pelbeschanos siltā un aultā uhdenti. Turpmāk (už nahlosāu pavaasari) runasīm par pelbeschanos mineraluhdendās un juhreā un kahdīs algabijēndās tā eeteizama.

lai astahj gluschi meerigi Latweeschu laikrafsiu waditajeem pascheem gahdibu par Latweescheem, kuru apstahkti un intereses teem (Wahzu laikrafsistem) pa laikam bijuschi grahmata ar septineem segeleem — gan Latweeschu isglihotakee dehli poschi finas, pa kahdeem zeleem wadit sawus tautas brahtus un mahsas. — Un waj tad ari teescham starp Latweescheem tik mas isglihototo awischu lafitaju, ka to wajadsibas pawisam lai nekrissu swara? Jau preelsch 8 gadeem, 1886. g. fassaitija ap 300 Latweeschu (kas par taahdeem atsibtas), kas belguschi augstskolas — un no ta laika peenahluschi wiismas ap 200 jaunu klahi. Ari Latweeschu studentu daschadās augstskolas nebuhs sem 200—250 un tad nu wehl pеeflaitam tos, kas augstskolas kurju nebeiguschi stahjuschees praktiskā dīshwē, tad taahdu Latweeschu, kam augstaka isglihotiba, nebuhs dauds masak par tuhlestschu. Muhsu skolotaji kuru apm. kahdi 2000, tatschu ari nam nebuht taahdi neprashas (wiismas mehs winus turam par deesgan isglihotem, war jau nu gan buht, ka Wahzu prese zitādās domās), ka tee newaretu Latweeschu laikrafsiēs eeveetoto smatnisko un zitu rakstu saprast. Taahdu, kas belguschi aprinka skolas un tamshīfigas skolas, apmellejuschi gimnasijs, realskolas u. t. t. ari warbuht snergeses lihds taahdeem diwi tuhlestschem. Tad nu wehl nahk klahi daschadi widejee eeredni un ziti, kuru ari now gluschi masums. Bes tam tatschu ari daschs labs awischu lafitajs, bes skolas mahzibam, awises un zitus derigs rakstus, lajot ar laiku gluschi labi pats isglihotas (un starp Latweescheem taahdu ir legions, mums sinomi pat kahdi Latweeschi, kuri bes jeb kahdas skolas apmellechanas un privatstundu nemshanas tikai no grahmatai mahzidamees ne pilni diwi gābōs sagatavojuschees us gimnasijs gala eksameneem, kuru ari nolikuschi) tā kā war saprast ari gruhtakus rakstus. Tad taischu ir leela malbischanas, ka Latweeschu laikrafsius lasa wisa tauta — us 50 Latweescheem nahk tik weens laikrafsiu abonents un tee tad, kā pats par sevi saprotams, ir tee isgīhtotakee un attihstitee. Ari Wahzu laikrafsiēs abonentu waitums neperedēs wis pee intēligenzes, bet taisni pee semakeem un widejeeem eeredneem, amatneelu mestareem, tirgotajeem un ari weenahrfscheem strahneekeem. Par Latweescheem tomehr Wahzu laikrafsiēs grib teesu spreest un noteikt, kas teem derigs un kas ne, lai gan tee kā peem: „Dūna-Zeitungas“ redakcija, pehz paschu atsibshanas neprot to walodu, tapehz ari newar saprast to ruhpes un wajadsibas. Nelas weenu no otrs un tāpat weenu tautu no otrs tā neschķir, kā waloda. Ja gribi kahdu dzejneelu un ta raschojumus labi saprast, tad eji wina semē, tāpat war fazit, ja gribi saprast un pafih (tur nu wehl teesu spreest) kahdas tautas apstahktus, tad mahzees wišpirms winus walodu — un tas ari salams un eeteijans Wahzu laikrafsistem. Wini isnahk Valtijā, spreesch par Latweeschu buhshchanam un neprot pat wehl Latweeschu waldoas! — Ikkram kreetnam laikrafsiēm jaaisstahw sawas tautas intereses, zil tahtu ween tas mas saetas ar patefibū un taisnibū, kas stahdamas par wisu augstaki. No sawas pusēs jau mehs ari nebuht neleedsmi Wahzu laikrafsistem aisslahwet sawu taupeeschu intereses, tas pat to peenahlums, bet tāpat ikkram ihta Latweeschu laikrafsiēs peenahlums, aisslahwet sawas tautas intereses sinams, kā godigeem lihdselktem. To prasa pēraklums un taisniba. Un „Mahjas Weefs“ alašč eewehros sawu peenahlumu, weenalga kā ziti par to faka. Mums labakais teesnefis apsina, ka darvuschi sawu peenahlumu un labokais zela rāhbitajs fekoschā teikumā issazita mahziba: „Dīshwo tikai pehz ta likuma, no kura tu waretu wehletees, lai tas tiku pajelis par wisas pahaules likamu.“ Bet Dūna-Ztg., to domā, „Mahjas Weefs“ pat to pеeflaita par noseegumu, ka tas aisslahw Latweeschu walodas leetoschanu muhsu paschu Latweeschu gimenēs, wiismas, wina gribedoma pērakdīt „Mahjas Weesa“ kaitīgo tendenzi, nodrukajuse tam par peerahdījumu daschus gabalus is „Mahjas Weesa“ (slat. Nr. 25. Aibilde „Valt. Wehsin.“ un „Balstj.“ „Un kā slahw ar muhsu tautas walodas zeenishanu u. t. t.“), kas ateezas us ūho jautajumu, pee tam wehl sagrosidama, ja negribam teikt wilnodama muhsu isteiklums. Lai tikai klansanees „Mahjas Weefs“ starp zitu peem. faka: „Daschs „labalo familiju“ dzejneeks raksta sawai lihgawinoi wahziski, tadeht, ka pa latviski tās sawu juhtu newarot isteilt.“ „Dūna-Ztg.“ no ta nu istaifa „warenas leetas“, tulcodama min. teikumu tā: „So mancher Dichter der „besseren Familien“ schreibt an seine Braut in deutscher Sprache, weil sie nicht im Stande sei, ihren Gefühlen in lettischer (Sprache?) Ausdruck zu geben.“ Waj taħds tulkojums teescham naw warona darbs? Negribedami ar iħsto wahrdi nosault taahdu tik nelteetnu ištorešchanas, atstahjam to saweem lafitajeem. Kur „Mahjas Weefs“ kā kuriosumu p. ewed, ka taħħas Latweeschu dzejneeks, pareiħali gan riħumeeks, kas apdibet pastahwigi miħlestatib un grib buhi eewehrojans dsejjonis, tomehr raksta sawai lihgawaini wahziski un wehl it naiwi atsibtas (sinams jautra duħschā draugu pulsinā), ka tās sawu juhtu nespħejot latviski isteilt, tur „Dūna-Ztg.“ faka, ka „Mahjas Weefs“ fazzijis

un tam pahmetis, ka tas ralstot sawai lihga wai wahzifli tapeha, ka ta, lihgawa, sawu juhtu nespeljot latwifli isteilt. Nu, tik traks wehl „Mahj. Weefis“ now, ka tas pagehretu, lai tahdam Wahzeetim, Anglam, resp. Wahzeetei, Angletei u. t. t., kas latwifli neprot tomehr tiktu ralstitas, kad ar' waj no lihgawaina latwiflas mehstules. Bet kas us Latweeschu walodas runashanu Latweeschu gimenes at-teezas, tad, waj tas teesham til kaitigi un tahds bresmu darbs, ka to „Düna-Btg.“ pahmet „Mahjas Weefis“? Kas tas gan par zilvelu, kas nezeen sawas mahtes walodas? Tahds ir noschelholojs radijums. Un jo behdigali ir, ja wehl pats Latweeis Latweelis pahmet mahtes walodas zeenishanu! Tahdam zilvelam, mums schleet, wairis it nekas newar buht svehts un ar reebjumu no ta jano-wehrschas ilklatram godigam zilvelam. Ko „Düna-Btg.“ gan pote fazitu, ja mehs Baltijas Wahzeem dolum padomu, lai tee nerunā sawu walodu? Un zit issamisuschi paleek Wahzeeschī Wahzija, ja teem pastahsta, ka to tauteeschī Belgija, Amerikā u. z. kaunas runat pa wahzifli! Ja Wahzeetim ko stahstam par Wahzeeschīm svechumā, tad weens no wipirmajeem jautajumeem alasch ir: „Waj wini neprez zittauetees, waj to gimenes dsihvē ari wehl teek runata un zeenita mahtes waloda?“ Scho rindiru ralstajam tas nestaitamas reises bijis jadīrd no Wahzu studenteem un ziteem, kuri tam par to waizaja. Kā to azis usleefarioja, ja dabuja dsīrdei, ka Wahzeeschī svechumā wehl schur un tur iuras zeeti lopā un zeeni mahtes walodu. Un „Düna-Btg.“ scho dahrgumu Latweescheem nenosleezas, ta Latweeschu walodu labraht gribetu issrumi is Latweeschu gimenem! To daridama „Düna-Btg.“ aissfahruse Latweescheem wahrigu weetu un ilklatra kreetna Latweescha īrds pildas ar ihgnumu, lasot „Düna-Btg.“ tahdas leetas. Tahdi isturedamās „Düna-Btg.“ kaisa nemeera un nesatizibas schloss Baltijas eemihneelu starpa. Un tomehr iā kahjam mihdama, kas Latweescheem augst un svehts, ta grib, lai Latweeschu laitralsti tai ralstiu paraham. Ta pageht ne-eespehjami. Kas tas par Latweeschu laitralstu buhtu, kas „Düna-Zeitungai“ palihdsetu aplarovot sawu mahtes walodu, dahrgās Latweeschu slanas Latweeschu gimenes?! Ikkritis kreetns Latweets us tahdu rāhdīu ar pirkstu — un ar pilnu teesibu. Ari Wahzeeschī nowehrstos un rāhdītu us paschu „Düna-Zeitungu“ ar pirksteim, ja ta peepeschī sahkti aplarovot un neaistahvetu sawu tauteeschī walodu un intereses — un tāpat ar pilnu teesibu. Tadehl lai „Düna-Zeitunga“ gluschi meerigi staigā sawu zelu, ispilda sawu usdevomu un peenahkumu, mehs staigosim atkal sawu zelu, sandseim un sargasim, kas Latweescheem svehts un dahrgs. „Düna-Zeitunga“ gan faka, ka ta negribot neweena ewainot, bet waj ta ari fina un sajuht, zit sahpigi ta aissfahruse un ewainojuse sawus lihds-eedshwotojus Latweeschus, tahdi isturedamās? Kā war kahdu ne-ewainot un neaistahrt, ja keraas pee mina walodas un zīta, kas tam dahrgs?! Ko negribi, lai zīti tēw dara, to nedari ir ziteem! „Mahjas Weefis“ „Düna-Zeitungai“ nepatihsot un ta faka, ka „Mahjas Weefis“ nestraigajoi pareiso zelu. Nu, ka „Mahjas Weefis“ „Düna-Zeitungai“ nepatihs, ta ir tikai sihme, ka tas staigā pareiso zelu — un to peerahda ari „M. W.“ laitātu stiprā wairoshanda. „Mahjas Weefis“ nebuht now tam preti, ka Latweeschu leetas paherunatu ari Wahzu presē, (lai gan ta nelad newar buht ihstaits lauts, kur teek iskaroti daschadi Latweeschu jautajumi, jo sevischki, kahdi wadani Latweeschu laitralsti — ko finās wišlabaki Latweeschi paschi), bet tad ari Wahzu laitralstu redakcijam paschām tuwaki jaeepājīstas ar Latweeschu walodu, Latweeschu apstahkleem, to ihsteem mehrkeem un genteeneem, behdam un preekeem — un par wisām leetam leetischēj jopahrrund Latweeschu leetas, neaiskarot Latweeschu svehtumus un dahrgumus, bet nelad tas nedrihks tā notišt, kā tas tagad nolizis. Rākstu segrofischna fazei tit ihgnumu. Tā „Düna Zeitunga“ resp. tās „ustizamais“ referents weetu weetam sagrofisjī domu salaru, peem, nepareisi tulkodains „faiminezibas jautajumi“ ar „soziale Frage“, kur wajadseja tulkot „wirtschaftliche oder ökonomische Fragen“ (Düna Btg. Nr. 174), „prahneeki“ ar „vernünftige Männer“, kur jofaka „Philosophen oder Denker“ (Nr. 142) u. t. t. — „Mahjas Weefis“ pahmetis materialisms, lai gan tas to wajad reises aplarovis. Ko dara „Düna Btg.“ resp. tās referents? Pahriulkojot kahdu gabalu is „Mahjas Weesa“ Nr. 25. „Muhsu laitralsti, jeb: wejee un jaunee“ it ruhpigi teek išlaista ta data, kur peerahdis un nosodiis kahdu „Balt. Wehstn.“ ralstā atrodoschais rupjais dsihvēs materialismus un egoīsmā prinzips. — Sewischku nepatischana pee „Düna Zeitungas“ atradis „Mahjas Weesa“ „Lit. Peel.“ (Nr. 28., 29., 30. un 31.) eeweetotais stahstinsch „Wijolites.“ Kahdu nebuht literaristu darbu, stahstu, romanu u. t. t. opslatot taischu wispirms jojautā, ko ralstneeks gribejis, tad, kā winsch iuhkojis sawu meheli panahkt un kā winsch to vanahjis. Bet, kas „Düna Zeitungai“ gar to dākas, ko Seltmatis minētā stahstīnā gribejis panahkt, kas winai dākas gar to, ka tas ar svehtām dusniam un sačutumu karojis pret netikibū, jaunāvu paweschānu un sawu spalvu wizinojis titumibas labā un pagērejīs, kas titumibas prafijumeem wajaga buht weenlihdsīgeem,

weenadeem preelsch abeem dsummeem, ka newainiba — atturiba lai tilku eslatita un atsihta netikween par seeweeshu bet ari par wihreeschu godu" (sl. „M. W.“ „Lit. Peil.“ Nr. 31)! „Düna Zeitunga“ tilai reds „Wijolischu“ semianas salnites, pavisam ne-eewehrodama winu loschos sedinus, angsto morali, kas is tam dwesch pretim. Wina tilai aistahsta lahdus gabalu no „Wijolitem“ — paweschanas szemi — statu, lai ar to peerahditu, zik nesreetna un „kaitiga“ „Mahjas Weesa“ tendenze stahstu fina. Un fa „Düna Zeitunga“ resp. tas „ustizamais“ referents sargajees no stahstina beigam, kur tehlotis neleetigā darba sobs un pagehreta stingra morale, atturiba tillab no wihreeschu ka seeweeshu puses, tas redsams ilkatram, salihdsinot originalu ar ta aistahstijumu. Ari pat jau no paweschanas szenas, kuru „Düna Big“ tura par tik bresmigu jaundum meitenem, eespaids buhs tas, ka tas fazels nepatikchanas un ruhtlumu pret lahdus wihreeschu negehlibam, paweschanas mahlsiu, lahds tur tehlotis un lahds deemschehl ir muhsu laiku jauno wihreeschu wairums — un wingrindas pretestibas garu pret lahdeem waroneem — un tas jau luhs ari ir, ko autors gribejis panahkt. Sinams vascheem jaunkungeem jau dauds labaki patih, lai jaunas meitenes ne-eepasichtos ar wiseem negehlu stikeem un nukeem, lai tee to nesinashanu waretu jo weeglati few par labu isleetot tas gruhshot launā un apsmeekla. Mumis finamas wairak reti tilumigas mahtes un jaunawas, fa ari eewehrojami paibagogi, kas par „Düna Zeitungas“ istureschanos wijolischu leetā bresmigi faschutuschi — un par to ir ari jasachut ilkatram tilumigam zilwelam. — Kahds gars issitaro is „Düna Zeitungas“ referata, redsams ari is ta, ka ar nepatikchanu aistahstita lahda korespondenze no Dsehrbenes (sl. „M. W.“ Nr. 20), kurā karots pret meitās eeschanu. Kā rāhdas, tad „Düna Big“ grib meitās eeschanu weizinal? Mehs pret to alosch karofini, fa pret neiukumibas weizinataju, weenalsga, lai „Düna Zeitunga“ mumis sala ko fazidama. Mumis tas wienal-dsigi. Tildauds us Wahzu preses pahraumeem un Latweeshu nosahkaschanu un to svehtumu aijklahrschanu.) Beigās wehl wißpahrti lahdus wahrdinu Wahzu presel Nesen Latweeshu prese iszehlas sihwas zihnas, kuras wehl ir tagad naw aplikuschas un fa jadoma ari tik drihs neapklusis, lai gan buhtu loti wehlejams, ka wismas reis tilku atmestas wifas personisks kengaschanas, kas sintams nedara godu, bet ir tik par kaunu. Latweeshi zihnas idealu labā, gribedami sawai tautai pasneegti tilai to wißlabako. Mehs no firds mehlamees, lai tautai labi klahos un zenschamees pasneegti tai tilai to, kas labs, augsts undaitsch. Mehs karojam pret tumšibu un aisspreedumeem un luhlojam isplahit tautā wairak gaismas un weizinal wißpahreju labklahjibu. Mehs karojam pret pavirschibu, gribedami to išnijinat, mehs karojam pret sellu un nederigu literarisku raschojumu usselschanu, gribedami un ilgodamees, lai muhsu rakstneezibas laukā usplauku tilai ihsitas dzejas pukes un feedi. Tehvijas un mahtes walodas mihlestiba, brihwibas, gaismas un pateefibas zeenishana ir tee zehloni un dsinelti, kas muhs dīshtin dsen strahdat tautas druwā, fa ari zihniņa apkarojot pretejus ussatus. Tautas svehtumus un dahrgunus paschus mehs wiseem spehseem faudsejam un aisslahrovani. To nelad nedrihst aismirst. Latweeshu prese, ja ari daschi laistrastī sawu piemaltejo sparibu faudejuschi un eesnauduschees, tomehr wehl naw tik dīsti grimuse, fa ta jau gluschi buhtu aismitjuſe sawu tautu un wairas nespēhiu nosakti par tas aijklahrschanu un to nesluhkolu faudset un sargat no usbrutumeem, ne, mumis schķelet, fa wehl ir schodeen par Latweeshu preses luhpam, tautas wahrdā pluhst flanas: „Noli me tangerel!“ (sargees mani aistahrt.)

No eelsschfmes.

a) Waldibat Leetas.

Senats nõlehmis, ka darba dewest lauku strahdneelus, kuri patvarigi astahj darbu, war apsuhbset kriminal-želā, bet turpreti alihdsiba no strahdneekem prasama žiwil-želā lihds 3 mehneshu darba algas leelumam. War ari pee-prasit, Iai polizija peespeesch strahdneelus atkal eet atpalat pee astahita darba; strahdneeklam tahbā gadijumā war atvilkti diwlahrtigi leelu algu pa wišu to laitu, kurā tas astahjees no darba.

Senats iisslaidrojis, ka semalo polīzijas eerednu, ka uradnīku, simineelu (sotnīku) un desmitneelu apvainojumi,

*) Usbrusumi Wahzu preſe wiſpahrigi usſtatami ne tilween lä usbrutumi „jaunajeem“ ied „wezajem“, bet wiſpahrigi Latweefcheem, Latweefchu tauntai, las gaifot jo gaifot redjams no ta, la tec weenä deenä uſteiž ta dehweios „wejos“ un noleñga tä faultos „jaunos“, otta alal usſlave „jaunos“ un noſahlä „wejos“, lä tas ſemifchli ſtaidri redjams iſ „Zeitung für Stadt und Land“ iſturechanaat. Lahda Wahzu preſes iſturechanaat ir aleela no agtaleen laiseem. Wijs paſauč attihſtas un eet us preefchu. Websture mums daudi lo mahza; bet Baltijas Wahzu preſe, mums ſcheket, naiv ſpehlufe peebihoetes laifa garan un apſtahleem. Wina paikufe us ogralä ſtabwolla un naiv gridejufe no wedstures madzis. Wina wiſpahri wehl naiv pozebljuſes us ta ſtabwolla, lä wajabſeja, wiſla, mums ſcheket pilnigti neſapret waſ negrib faprost preſes augſta uſdewuma. Daudi no ta laifa Baltijas un zltur pahrgroſſees, fur Wahzu preſe Latweefchus noſahlaja, tagad atauſtuchti zitt laift, bet Wahzu preſe Latweefcheem wehl tapat uſbruhli.

